

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ БАЧО КИРО-1939 г.” село Кранево, община Балчик, област Добрич

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Народно читалище „Бачо Киро-1939 г.”, село Кранево, наричано по – нататък за краткост Читалището е традиционно самоуправляващо се българско културно – просветно сдружение на населението на с.Кранево, община Балчик,което изпълнява и държавни културно – просветни задачи.

Чл. 2./1/ Читалището е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на обществено – полезна дейност, регистрирано съгласно разпоредбите на Закона за народните читалища.

/2/ Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички граждани без ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 3. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институции, обществени и други организации, които извършват културно – просветна работа.

Чл. 4. Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общински органи и институции, на които законите възлагат определени задължения в същата сфера на дейност.

Чл. 5. Читалището може да се съюзява за защита на своите интереси, за провеждане на съвместни дейности и инициативи с други народни читалища, културно – просветни организации, любителски клубове и творчески колективи както на местно така и на национално равнище.

ГЛАВА ВТОРА

НАИМЕНОВАНИЕ И СЕДАЛИЩЕ

Чл. 6./1/ Читалището ще осъществява дейността си под наименованието Народно читалище „Бачо Киро-1939 г.”.

Чл. 7. Читалището е със седалище в с. Кранево, ул. „Черно море” №7б, общ. Балчик, обл. Добрич.

ГЛАВА ТРЕТА

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл. 8. Целта на Народното читалище е да задоволява потребностите на гражданите свързани с :

1. развитието и обогатяването на културния живот, социалната и образователна дейност и свободното време на населението в село Кранево;
2. разширяване на знанията на населението и интересът към науката, изкуството и културата;
3. създаване условия за развитие и изява на творческите способности на младото поколение;
4. запазване, обогатяване и развитие на народните обичаи и традиции;
5. осигуряване достъп до информация на населението;
6. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;

Чл. 9./1/ За постигане на тези цели читалището извършва основни дейности като:

1. уреждане и поддържане на общодостъпна библиотека и читалня;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране на кръжоци, клубове, празненства, концерти, спектакли и чествания ;
4. събиране и разпространение на знания за родния край;

5. създаване и съхраняване на музейни и художествени сбирки, съгласно Закона за културното наследство;

6. предоставяне на компютърни и интернет услуги.

/2/ То може да извършва и допълнителна стопанска дейност, подпомагаща изпълнението на основните му функции, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на целите си;

/3/ Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно и безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона на вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членове на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства;

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл. 10./1/ Читалището се учредява от най-малко от 50 дееспособни физически лица, които вземат решение за това на учредителното събрание.

/2/ Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи.

Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
6. начина на приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос;

Чл. 11./1/ Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/ Индивидуални членове на читалището могат да бъдат лица, които са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. действителни членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;
2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас;

/3/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи;

/4/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

ГЛАВА ПЕТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 12. Органите на управление на читалището са Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл. 13./1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание.

/2/ Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл. 14./1/ Общото събрание има следната компетентност:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или прекратяване на членството в читалищното сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решение за откриване на клонове на читалището след съгласуване с Общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/3/ Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл. 15./1/Редовно Общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно Общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/ Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в селото, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/ Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решенията по Чл. 16, ал. 1, т.1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите

решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/5/ Две трети от членовете на общото събрание на Читалището могат да предявят иск пред окръжния съд Добрич за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

/6/ Искът се предявява в едномесечен срок от узнаване на решението, но по-късно от една година от датата на вземане на решението.

/7/ Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по – късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 16./1/ Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, което се състои от трима члена, избрани за срок от 3 години. Същите не трябва да имат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

/2/ Настоятелството:

1. свиква Общо събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
3. подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му;
4. подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. настоятелството провежда своите заседания най-малко един път в месеца и работи при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато присъстват повече от половината от членовете;
7. компетенциите и задълженията на Настоятелството са:
  - може да изгражда помощни комисии и работни групи по отделни проблеми;
  - взема решение за морално и материално стимулиране на работещите в читалището;
  - внася предложение в общинския съвет и други организации за строителство, реконструкция, модернизация, ремонт и обзавеждане на сградата, създаване на материални, финансови, кадрови условия за развитие на дейността;

- взема решение за развитие на помощни стопански дейности;
- взема решение за откриване и закриване на самодейни колективи и др. форми на работа;
- сключва договори с работещи в читалището, с физически и юридически лица;
- настоятелството организира и направлява цялостната дейност на читалището като спазва законите и се ръководи от Устава, решенията на Общото събрание и собствените си решения.

Чл. 17./1/ Председателя на читалището е член на Настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 години.

/2/ Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно Закона, Устава и решенията на Общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред Настоятелството;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решенията на Настоятелството;

Чл. 18./1/ Секретарят на читалището се назначава от Настоятелството. Секретаря работи под ръководството на Председателя на читалището.

/2/ Секретарят:

1. организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. представлява читалището заедно и поотделно с Председателя;

/3/ Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруга / съпруг / на Председателя на читалището.

Чл. 19./1/ Проверителната комисия се състои от трима члена, избрани от Общото събрание на читалището за срок до 3 години.

/2/ Членове на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на

Настоятелството, на Председателя или секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватство от първа степен.

/3/ Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на Общото събрание.

/4/ При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

/5/ Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната комисия, и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 20. Членовете на Настоятелството, включително Председателя и секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището, а ако няма обособен интернет сайт, декларациите се обявяват в централния сайт на народните читалища на Министерството на културата.

ГЛАВА ШЕСТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 21. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценна книжа, други права и задължения.

Чл. 22. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно – просветна и информационна дейност;
3. платени културни услуги с участието на собствени и гостуващи изпълнители;
4. такси от участие в курсове, школи и др. форми на обучение организирани от читалището или съвместно с други организации;
5. стопанска дейност и обществени услуги;
6. наеми от помещения и от други имущества на читалището;
7. дарения и завещания/изразходващи се според волята на дарителя/;
8. субсидия от държавния и общински бюджет;

9. други приходи и постъпления осъществявани съгласно установения от закона ред;

Чл. 23./1/ Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

/2/ Движимите вещи могат да бъдат отчуждавани, бракувани, или заменяни с по-добро качество само по решение на Настоятелството.

Чл. 24. Недвижимо и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 25./1/ Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

/2/ Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общинска администрация – Балчик.

Чл. 26./1/ Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на Общината предложения за своята дейност през следващата година.

/2/ Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Общината, приет от общински съвет – Балчик се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

/3/ Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на Общината и Общински съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата на общинския съвет и за изразходваните от бюджета на читалището средства през предходната година.

ГЛАВА СЕДМА ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 27. Съгласно новоприетия закон за Народните читалища, читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд.

Чл. 28./1/ То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на Закона, Устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години;

4. не е учредено по законовия ред;

5. е обявено в несъстоятелност;

Чл. 29./1/ Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

/2/ За неуредените в Закона за читалищата случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

ГЛАВА ОСМА

АДМИНИСТРАТИВНО – НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 30. Председателя и / или секретаря на читалището, който предостави имущество в нарушение на чл. 9, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 500 до 1 000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок от 5 години.

Чл. 31. Председателя на читалището се наказва с глоба от 150 до 300 лв., ако не предостави доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срок по Чл.28,ал.3.

Чл. 32. Председателя на читалището се наказва с глоба от 150 до 300 лв., ако не заяви вписване в регистъра на читалищата в срок по Чл.10, ал. 3, от Закона за народните читалища.

Чл. 33. Нарушенията се установяват с актове на:

1. за нарушения по Чл. 34 от Устава – оправомощени от Министъра на културата длъжностни лица;
2. за нарушения по Чл. 32 и Чл. 33 от Устава – кмета^а на общината или оправомощени от него длъжностни лица;

Чл. 34./1/ Наказателните постановления се издават от Министъра на културата или оправомощен от него заместник – министър, съответно от кмета на общината.

/2/ Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- § 1. Читалището има име, кръгъл печат с надпис: НЧ “ Бачо Киро-1939г.” с. Кранево, в окръжност, в средата с разтворена книга, общ. Балчик.
- § 2. Официален празник на народните читалища в това число и на нашето е 24 май – Ден на славянската писменост, българска култура и просвета.
- § 3. Уставът е съставен на основание Закона за народните читалища, обнародван в ДВ бр. 42 от 15. 06. 2009 г., като промените влизат в сила след регистрирането му в съда. Той отменя действащия досега устав.
- § 4. За неуредените от този устав случай, както и относно тълкуването и прилагането на неговите разпоредби се прилагат разпоредбите на Закона на народните читалища както и действащото в страната законодателство.

Настоящият устав е приет от Общо събрание на читалището проведено на 25.04.2010 г.

Илия Караджов:.....
Председател на НЧ “Бачо Киро-1939 г.” с. Кранево

Надежда Михалева Дончева:.....
Член на УС на НЧ “Бачо Киро-1939 г.” с. Кранево

Иванка Марева Николова:.....
Член на УС на НЧ “Бачо Киро-1939 г.” с. Кранево

Надя Куртева Димитрова:.....
Секретар-библиотекар на НЧ “Бачо Киро-1939 г.” с. Кранево